

Τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης ⁽¹⁾

(2002/C 203 E/23)

COM(2002) 225 τελικό — 1999/0258(CNS)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 2 Μαΐου 2002)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 63,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Για την προοδευτική εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας προβλέπει, αφενός, τη θέσπιση μέτρων που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, σε συνδυασμό με συνοδευτικά μέτρα που αφορούν τον έλεγχο στα εξωτερικά σύνορα, το άσυλο και τη μετανάστευση και, αφετέρου, τη θέσπιση μέτρων στον τομέα του ασύλου, της μετανάστευσης και της διαφύλαξης των δικαιωμάτων των υπηκόων τρίτων χωρών.
- (2) Το άρθρο 63, σημείο 3, της Συνθήκης ΕΚ προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει μέτρα περί μεταναστευτικής πολιτικής. Το στοιχείο α) του εν λόγω άρθρου ορίζει κυρίως ότι το Συμβούλιο λαμβάνει μέτρα στον τομέα των προϋποθέσεων εισόδου και διαμονής καθώς και προδιαγραφές διαδικασιών κατά τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν θεωρήσεις και άδειες διαμονής μακράς διάρκειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην επανένωση οικογενειών.
- (3) Τα μέτρα που αφορούν την οικογενειακή επανένωση πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με την υποχρέωση προστασίας της οικογένειας και σεβασμού της οικογενειακής ζωής που αναφέρεται σε πολλές πράξεις διεθνούς δικαίου. Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνώρισε, κατά την ειδική σύνοδό του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, την ανάγκη προσέγγισης των εθνικών νομοθεσιών, που αφορούν τους όρους αποδοχής και διαμονής των υπηκόων τρίτων χωρών, θεμελιωμένης σε κοινή αξιολόγηση τόσο της οικονομικής και δημογραφικής εξέλιξης στο πλαίσιο της Ένωσης όσο και της κατάστασης στις χώρες προέλευσης. Προς το

σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από το Συμβούλιο να εκδώσει ταχέως αποφάσεις στη βάση προτάσεων της Επιτροπής. Οι αποφάσεις αυτές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όχι μόνο την ικανότητα υποδοχής κάθε κράτους μέλους αλλά εξίσου τους ιστορικούς και πολιτιστικούς δεσμούς τους με τις χώρες προέλευσης.

- (5) Για την αξιολόγηση των μεταναστευτικών ρευμάτων και την προετοιμασία της θέσπισης μέτρων του Συμβουλίου, είναι σημαντικό για την Επιτροπή να διαθέτει στατιστικά στοιχεία και πληροφορίες για την νόμιμη μετανάστευση των υπηκόων τρίτων χωρών σε κάθε κράτος μέλος, ιδίως όσον αφορά τον αριθμό των χορηγούμενων αδειών, τον τύπο και τη διάρκεια ισχύος των αδειών αυτών· για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη πρέπει να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής, τακτικά και γρήγορα, τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά την ειδική σύνοδό του στο Τάμπερε, της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999 επιβεβαίωσε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εξασφαλίζει ισότιμη μεταχείριση των υπηκόων των τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος των κρατών μελών, και μια πιο ενεργητική πολιτική κοινωνικής ένταξης θα όφειλε να έχει ως φιλοδοξία να τους προσφέρει δικαιώματα και υποχρεώσεις συγκρίσιμα με αυτά των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (7) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν της 14ης και 15ης Δεκεμβρίου 2001 επιβεβαίωσε εκ νέου τη δέσμευσή του έναντι των πολιτικών κατευθύνσεων και στόχων που καθορίστηκαν στο Τάμπερε, και τόνισε ότι είναι απαραίτητο να υπάρξουν νέα κίνητρα και κατευθύνσεις προκειμένου να καλυφθεί η σημειωθείσα καθυστέρηση· επιβεβαίωσε ότι μια αληθινή κοινή πολιτική μετανάστευσης προϋποθέτει τη θέσπιση κοινών κανόνων στον τομέα της οικογενειακής επανένωσης και κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλλει νέα τροποποιημένη πρόταση σχετικά με το θέμα.
- (8) Η οικογενειακή επανένωση αποτελεί απαραίτητο μέσο για την ύπαρξη οικογενειακού βίου. Συμβάλλει στη δημιουργία κοινωνικοπολιτιστικής σταθερότητας που διευκολύνει την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στα κράτη μέλη, γεγονός που επιτρέπει εξάλλου την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, που αποτελεί θεμελιώδη στόχο της Κοινότητας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 και στο άρθρο 3, παράγραφος 1, σημείο κ) της Συνθήκης ΕΚ.
- (9) Προκειμένου να κατοχυρωθεί η προστασία της οικογένειας και η διατήρηση ή η δημιουργία οικογενειακού βίου, πρέπει να καθορισθούν, σύμφωνα με κοινά κριτήρια, ειδικές προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματος οικογενειακής επανένωσης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 62 E της 27.2.2001, σ. 99.

- (10) Η κατάσταση των προσφύγων χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, εξαιτίας των λόγων που τους υποχρέωσαν να εγκαταλείψουν τη χώρα τους και που τους εμποδίζουν να διεξάγουν εκεί οικογενειακό βίο. Στη βάση αυτή, φαίνεται ενδεδειγμένο να προβλεφθούν πιο ευνοϊκές προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματός τους οικογενειακής επανένωσης.
- (11) Η οικογενειακή επανένωση αφορά τα μέλη του πυρήνα της οικογένειας, δηλαδή τον/την σύζυγο και τα ανήλικα τέκνα. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν το κατά πόσο επιθυμούν να διευρύνουν αυτόν τον κύκλο και να χορηγήσουν το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης στους ανιόντες, στα ανήλικα τέκνα και στους συντρόφους που δε συνδέονται με δεσμούς γάμου.
- (12) Πρέπει να δημιουργηθεί ένα σύστημα διαδικαστικών κανόνων που να διέπει την εξέταση της αίτησης οικογενειακής επανένωσης, καθώς και την είσοδο και τη διαμονή των μελών της οικογένειας. Οι διαδικασίες αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές και να μπορούν να υπόκεινται σε διαχείριση σε σχέση με το συνήθη φόρτο εργασίας των διοικήσεων των κρατών μελών, καθώς και διαφανείς και δικαιοσυνεπείς προκειμένου να προσφέρουν κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας του δικαίου στα σχετικά πρόσωπα.
- (13) Η κοινωνική ένταξη των μελών της οικογένειας πρέπει να προωθηθεί. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να έχουν πρόσβαση σε καθεστώς ανεξάρτητο από εκείνο του αιτούντος την επανένωση, μετά από κάποια περίοδο διαμονής στο κράτος μέλος. Πρέπει να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση παρόμοια με τον αιτούντα την επανένωση.
- (14) Κατάλληλα, ανάλογα και αποτρεπτικά μέτρα πρέπει να ληφθούν για την πρόληψη και την κύρωση της καταστρατήγησης των κανόνων και διαδικασιών που αφορούν την οικογενειακή επανένωση.
- (15) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και την αρχή της αναλογικότητας όπως ορίζονται στο άρθρο 5 της συνθήκης, ο στόχος της προβλεπόμενης δράσης, δηλαδή η σύσταση δικαιώματος οικογενειακής επανένωσης για τους υπηκόους τρίτων χωρών, το οποίο ασκείται σύμφωνα με κοινούς όρους, δε μπορεί, ως τέτοιο, να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί ως εκ τούτου να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο. Η παρούσα οδηγία περιορίζεται στο ελάχιστο απαιτούμενο για την επίτευξη αυτού του στόχου και δεν υπερβαίνει αυτό που είναι απαραίτητο για το σκοπό αυτό,
- οποίο διαθέτουν οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

- α) «υπήκοος τρίτης χώρας»: κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 17, παράγραφος 1 της συνθήκης, περιλαμβανομένων των απάτριδων·
- β) «πρόσφυγας»: κάθε υπήκοος τρίτης χώρας ή άπατρις που απολαύει καθεστώς πρόσφυγα κατά την έννοια της Σύμβασης για το καθεστώς των προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, η οποία τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967·
- γ) «αιτών την επανένωση»: υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα σε κράτος μέλος, ο οποίος ζητεί την επανένωση με τα μέλη της οικογένειάς του·
- δ) «οικογενειακή επανένωση»: η είσοδος και διαμονή σε κράτος μέλος των μελών της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, προκειμένου να διατηρηθεί η οικογενειακή ενότητα, ασχέτως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί προηγούνται ή έπονται της εισόδου του αιτούντος·
- ε) «άδεια διαμονής»: παντός είδους εξουσιοδότηση εκδοθείσα από κράτος μέλος, η οποία παρέχει δικαίωμα διαμονής στο έδαφος του κράτους αυτού. Στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνεται η προσωρινή άδεια διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους με σκοπό την εξέταση αίτησης ασύλου ή αίτησης άδειας διαμονής.

Άρθρο 3

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται όταν ο αιτών την επανένωση είναι υπήκοος τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα σε κράτος μέλος, δικαιούχος άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το συγκεκριμένο κράτος μέλος διάρκειας ισχύος ανώτερης ή ίσης με ένα έτος, ο οποίος έχει εύλογη προοπτική να αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής, εφόσον τα μέλη της οικογένειάς του είναι υπήκοοι τρίτης χώρας, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους.

2. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται όταν ο αιτών την επανένωση είναι υπήκοος τρίτης χώρας:

- α) ο οποίος ζητεί την αναγνώριση της ιδιότητας του πρόσφυγα και του οποίου η αίτηση δεν έχει ακόμα αποτελέσει το αντικείμενο οριστικής απόφασης,
- β) στον οποίο έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής σε κράτος μέλος δυνάμει προσωρινής προστασίας ή ο οποίος ζητεί την άδεια να διαμείνει για τον ίδιο λόγο αναμένοντας την έκδοση απόφασης σχετικά με το καθεστώς του,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι να καθορίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασκείται το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης το

γ) στον οποίο έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής σε κράτος μέλος δυνάμει επικουρικών μορφών προστασίας, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις, τις εθνικές νομοθεσίες ή τις πρακτικές των κρατών μελών, ή ο οποίος ζητεί την άδεια να διαμείνει για τον ίδιο λόγο αναμένοντας την έκδοση απόφασης σχετικά με το καθεστώς του.

3. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στα μέλη της οικογένειας πολιτών της Ένωσης.

4. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη πιο ευνοϊκών διατάξεων:

α) διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της Κοινότητας ή της Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και τρίτων χωρών, αφετέρου,

β) του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961, του αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη της 3ης Μαΐου 1987 και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το καθεστώς του διακινούμενου εργαζόμενου της 24ης Νοεμβρίου 1977.

5. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν ή να διατηρούν ευνοϊκότερες προϋποθέσεις για τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται η συγκεκριμένη οδηγία.

6. Το άρθρο 4, παράγραφοι 1, 2 και 3, το άρθρο 7, παράγραφος 1 υπό γ) δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να έχουν σαν αποτέλεσμα την εισαγωγή λιγότερο ευνοϊκών προϋποθέσεων από αυτές που υπάρχουν σε κάθε κράτος μέλος κατά την ημερομηνία θέσπισής της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Μέλη της οικογένειας

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν την είσοδο και διαμονή, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, υπό την επιφύλαξη της τήρησης των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV, των ακόλουθων μελών της οικογένειας:

α) του/της συζύγου του αιτούντος την επανένωση,

β) των ανήλικων τέκνων του αιτούντος την επανένωση και του/της συζύγου του, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν υιοθετηθεί σύμφωνα με απόφαση που ελήφθη από την αρμόδια αρχή του σχετικού κράτους μέλους ή με απόφαση αυτοδικαίως εκτελεστή δυνάμει διεθνών υποχρεώσεων του εν λόγω κράτους μέλους ή η οποία πρέπει να αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις,

γ) των ανήλικων τέκνων, συμπεριλαμβανομένων των υιοθετημένων, του αιτούντος την επανένωση ή του/της συζύγου του, όταν ένας εξ αυτών έχει το δικαίωμα επιμέλειας και την ευθύνη συντήρησης των τέκνων. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν την επανένωση παιδιών των οποίων η επιμέλεια είναι επιμερισμένη, υπό τον όρο ότι ο άλλος δικαιούχος επιμέλειας έχει συναινέσει.

Τα ανήλικα τέκνα που αναφέρονται στα σημεία β) και γ), πρέπει να είναι ηλικίας μικρότερης από την ηλικία της νόμιμης ενηλικίωσης του σχετικού κράτους μέλους και να μην είναι έγγαμα.

Κατά παρέκκλιση, όταν κάποιο τέκνο υπερβαίνει τα 12 έτη, το κράτος μέλος μπορεί, πριν να επιτρέψει την είσοδο και διαμονή του δυνάμει της παρούσας οδηγίας, να εξετάσει το κατά πόσον πληρεί ένα από τα κριτήρια ένταξης των οποίων η εξέταση προβλεπόταν από την υφιστάμενη κατά την ημερομηνία θέσπισης της παρούσας οδηγίας νομοθεσία του.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, με νομοθετική ή κανονιστική πράξη, να επιτρέψουν την είσοδο και την διαμονή, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, υπό την επιφύλαξη της τήρησης των προϋποθέσεων που ορίζονται στο κεφάλαιο IV, των ακόλουθων μελών της οικογένειας:

α) των εξ αίματος και πρώτου βαθμού ανιόντων του αιτούντος την επανένωση ή του/της συζύγου του, εφόσον έχουν την ευθύνη συντήρησης τους και τα άτομα αυτά στερούνται της απαραίτητης οικογενειακής υποστήριξης στη χώρα καταγωγής·

β) των ενηλικών αγάμων τέκνων του αιτούντος την επανένωση ή του/της συζύγου του, εφόσον αυτά δεν μπορούν αντικειμενικά να καλύψουν τις ανάγκες τους λόγω της κατάστασης της υγείας τους.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν, με νομοθετική ή κανονιστική πράξη, να επιτρέψουν την είσοδο και την διαμονή δυνάμει της παρούσας οδηγίας, υπό την επιφύλαξη της τήρησης των προϋποθέσεων που ορίζονται στο κεφάλαιο IV, του μη συνδεδεμένου με δεσμούς γάμου συντρόφου, υπηκόου τρίτης χώρας, ο οποίος διατηρεί με τον αιτούντα την επανένωση σταθερή σχέση δεόντως αποδεδειγμένη, ή του υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος συνδέεται με τον αιτούντα με καταχωρημένη σχέση ελεύθερης συμβίωσης, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, καθώς και των αγάμων ανήλικων τέκνων, συμπεριλαμβανομένων των υιοθετημένων, αυτών των προσώπων.

4. Σε περίπτωση πολυγαμικού γάμου, αν ο αιτών την επανένωση έχει ήδη σύζυγο που συζεί μαζί του στην επικράτεια κράτους μέλους, το σχετικό κράτος μέλος δεν επιτρέπει την είσοδο και διαμονή άλλου/άλλης συζύγου, ούτε των τέκνων αυτού/ής του/της τελευταίου/ας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της Σύμβασης των δικαιωμάτων του παιδιού του 1989.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν από τον αιτούντα την επανένωση και τον/την σύζυγό του να έχουν συμπληρώσει ελάχιστη ηλικία, τουλάχιστον αυτήν της νόμιμης ενηλικίωσης, πριν ο σύζυγος να μπορέσει να συναντήσει τον αιτούντα την επανένωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Υποβολή και εξέταση της αίτησης

Άρθρο 5

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν εάν, με σκοπό την άσκηση του δικαιώματος οικογενειακής επανένωσης, μπορεί να υποβληθεί αίτηση εισόδου και διαμονής στις αρμόδιες αρχές του σχετικού κράτους μέλους είτε από τον αιτούντα είτε από το/τα μέλος/μέλη της οικογένειας.

2. Η αίτηση συνοδεύεται από ταξιδιωτικά έγγραφα του ή των μέλους/ων της οικογένειας, δικαιολογητικά στοιχεία που αποδεικνύουν τις οικογενειακές σχέσεις και την τήρηση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 6 και, ενδεχομένως, στα άρθρα 7 και 8.

Προκειμένου να αποδειχθεί η ύπαρξη οικογενειακών σχέσεων, τα κράτη μέλη μπορούν να προβούν σε συνεντεύξεις με τον αιτούντα και το/τα μέλος/η της οικογένειας του και να διενεργήσουν οποιαδήποτε άλλη απαιτούμενη έρευνα.

Κατά την εξέταση αίτησης που αφορά τον μη συνδεδεμένο με δεσμούς γάμου σύντροφο του αιτούντος την επανένωση, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη, προκειμένου να θεμελιώσουν την ύπαρξη σταθερής σχέσης, στοιχεία όπως η ύπαρξη κοινού τέκνου, η προηγούμενη συγκατοίκηση, η καταχώρηση της ελεύθερης σχέσης ή κάθε άλλο αξιόπιστο αποδεικτικό μέσο.

3. Η αίτηση υποβάλλεται όταν τα μέλη της οικογένειας βρίσκονται στο εξωτερικό της επικράτειας του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου διαμένει ο αιτών την επανένωση.

Κατά παρέκκλιση, ένα κράτος μέλος μπορεί να δεχθεί, στις δέουσες περιπτώσεις, αίτηση που υποβάλλεται ενώ τα μέλη της οικογένειας βρίσκονται ήδη στην επικράτειά του.

4. Μόλις καταστεί δυνατόν και, οπωσδήποτε όχι αργότερα από εννέα μήνες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους κοινοποιούν γραπτώς στον αιτούντα την επανένωση/στο (στα) μέλος(η) της οικογένειας την απόφαση που τον(τα) αφορά.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν σχέση με τον πολύπλοκο χαρακτήρα της εξέτασης της αίτησης, η προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί να παραταθεί, αλλά δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβεί τους δώδεκα μήνες.

Η απόφαση απόρριψης της αίτησης είναι δεόντως αιτιολογημένη. Οι συνέπειες της απουσίας απόφασης μετά την πάροδο της προθεσμίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο πρέπει να ρυθμίζονται από την εθνική νομοθεσία του σχετικού κράτους μέλους.

5. Κατά την εξέταση της αίτησης, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να λαμβάνεται δεόντως υπόψη το ύψιστο συμφέρον του ανήλικου τέκνου, σύμφωνα με τη Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού του 1989.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος οικογενειακής επανένωσης

Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να απορρίπτουν αίτηση εισόδου και διαμονής μελών της οικογένειας για λόγους δημόσιας τάξης, εσωτερικής ασφάλειας ή δημόσιας υγείας.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλούν ή να αρνούνται να ανανεώσουν την άδεια διαμονής μέλους της οικογένειας για λόγους δημόσιας τάξης, εσωτερικής ασφάλειας ή δημόσιας υγείας.

3. Οι λόγοι δημόσιας τάξης ή εσωτερικής ασφάλειας πρέπει να είναι θεμελιωμένοι αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του σχετικού μέλους της οικογένειας.

4. Η απλή επέλευση ασθένειας ή αναπηρίας μετά την έκδοση της άδειας διαμονής δεν μπορεί να δικαιολογήσει την άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής ή την απομάκρυνση από την επικράτεια εκ μέρους της αρμόδιας αρχής του σχετικού κράτους μέλους.

Άρθρο 7

1. Κατά την υποβολή της αίτησης οικογενειακής επανένωσης, το συγκεκριμένο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από τον αιτούντα ή από το(τα) μέλος(η) της οικογένειας να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία ότι ο αιτών διαθέτει:

α) κατοικία, η οποία να θεωρείται κανονική για αντίστοιχη οικογένεια στην αυτή περιοχή και η οποία να πληρεί τις γενικές προδιαγραφές ασφάλειας και υγιεινής που ισχύουν στο κράτος μέλος,

β) ασφάλιση κατά της ασθένειας που να καλύπτει το σύνολο των κινδύνων στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, γι' αυτόν τον ίδιο και τα μέλη της οικογένειας του·

γ) σταθερούς πόρους και ανώτερους ή τουλάχιστον ίσους με το επίπεδο πόρων κάτω του οποίου μπορεί να χορηγηθεί κοινωνική βοήθεια στο συγκεκριμένο κράτος μέλος. Όταν δεν μπορεί να εφαρμοσθεί το πρώτο εδάφιο, οι πόροι πρέπει να είναι ανώτεροι ή τουλάχιστον ίσοι με το επίπεδο της ελάχιστης σύνταξης της κοινωνικής ασφάλισης που καταβάλλει το συγκεκριμένο κράτος μέλος. Το κριτήριο των σταθερών πόρων αξιολογείται με βάση τη φύση και τον τακτικό χαρακτήρα των πόρων.

Το κράτος μέλος μπορεί να απαιτήσει από τον αιτούντα την επανένωση να πληρεί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 κατά τη στιγμή της πρώτης ανανέωσης του τίτλου διαμονής των μελών της οικογένειας του.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αιτών την επανένωση δεν πληρεί τις εν λόγω προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις συνεισφορές των μελών της οικογένειας στο εισόδημα του νοικοκυριού.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν τις προϋποθέσεις που αφορούν τη στέγη, την ασφάλιση κατά της ασθένειας και τους πόρους, οι οποίες προβλέπονται στην παράγραφο 1, μόνο προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι ο αιτών την επανένωση θα είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες των μελών της οικογένειας του, χωρίς συμπληρωματική προσφυγή στους κρατικούς πόρους. Αυτές οι διατάξεις δεν μπορούν να συνεπάγονται διακρίσεις μεταξύ των υπηκόων του κράτους μέλους και των υπηκόων τρίτων χωρών.

Άρθρο 8

Τα κράτη μέλη μπορούν να αξιώσουν από τον αιτούντα να έχει διαμείνει νόμιμα στην επικράτειά τους για περίοδο η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη, πριν να καλέσει τα μέλη της οικογένειας του.

Κατά παρέκκλιση, όταν σε υπόθεση οικογενειακής επανένωσης, η υφιστάμενη κατά την ημερομηνία θέσπισης της οδηγίας νομοθεσία κράτους μέλους λαμβάνει υπόψη την ικανότητα του υποδοχής, αυτό το κράτος μέλος μπορεί να προβλέψει περίοδο αναμονής 3 ετών κατ'ανώτατο όριο μεταξύ της υποβολής της αίτησης οικογενειακής επανένωσης και της έκδοσης άδειας διαμονής των μελών της οικογένειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Οικογενειακή επανένωση προσφύγων

Άρθρο 9

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται στην οικογενειακή επανένωση προσφύγων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του κεφαλαίου στους πρόσφυγες των οποίων οι οικογενειακοί δεσμοί είναι προγενέστεροι της αναγνώρισης του καθεστώτος τους.

Άρθρο 10

1. Όσον αφορά τον ορισμό των μελών της οικογένειας, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 4, εξαιρουμένης της παραγράφου 1, στοιχείο γ), τρίτο εδάφιο, που δεν ισχύει για τα παιδιά προσφύγων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την επανένωση με άλλα μέλη της οικογένειας μη αναφερόμενα στο άρθρο 4, εφόσον για τη συντήρησή τους υπεύθυνος είναι ο πρόσφυγας.

3. Αν ο πρόσφυγας είναι μη συνοδευόμενος ανήλικος, τα κράτη μέλη μπορούν:

α) να επιτρέπουν την είσοδο και διαμονή, για λόγους οικογενειακής επανένωσης, των εξ αίματος και πρώτου βαθμού ανιόντων του χωρίς να εφαρμόζουν τις οριζόμενες στο άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο α) προϋποθέσεις·

β) να επιτρέπουν την είσοδο και διαμονή, για λόγους οικογενειακής επανένωσης, του νόμιμου επιτρόπου του ή άλλου μέλους της οικογένειας, εφόσον ο πρόσφυγας δεν έχει εξ αίματος ανιόντες ή αυτοί δεν μπορούν να εντοπιστούν.

Άρθρο 11

1. Όσον αφορά την υποβολή και την εξέταση της αίτησης, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 6, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2.

2. Όταν ο πρόσφυγας αδυνατεί να προσκομίσει δικαιολογητικά έγγραφα που να αποδεικνύουν τους οικογενειακούς δεσμούς, το κράτος μέλος εξετάζει άλλα στοιχεία που αποδεικνύουν την ύπαρξη αυτών των δεσμών. Απόφαση απόρριψης της αίτησης δεν μπορεί να θεμελιώνεται αποκλειστικά στην απουσία δικαιολογητικών εγγράφων.

Άρθρο 12

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλλουν στον πρόσφυγα/στο(στα) μέλος(η) της οικογένειας την υποχρέωση να προσκομίσουν, προκειμένου για αιτήσεις

που αφορούν τα μέλη της οικογένειας που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, αποδεικτικά στοιχεία που να βεβαιώνουν ότι πληρεί τις προϋποθέσεις της κατοικίας, ασφάλισης ασθένειας και σταθερών πόρων.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλλουν στον πρόσφυγα την υποχρέωση να έχει διαμείνει στο έδαφός τους επί ορισμένο διάστημα, προτού καλέσει τα μέλη της οικογένειάς του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Είσοδος και διαμονή των μελών της οικογένειας

Άρθρο 13

1. Μόλις η αίτηση εισόδου για λόγους οικογενειακής επανένωσης γίνει δεκτή, το σχετικό κράτος μέλος επιτρέπει την είσοδο του μέλους ή των μελών της οικογένειας. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη χορηγούν σε αυτά τα πρόσωπα κάθε διευκόλυνση για να λάβουν τις απαιτούμενες θεωρήσεις.

2. Το σχετικό κράτος μέλος εκδίδει για τα μέλη της οικογένειας ανανεώσιμο ή άδεια διαμονής, διάρκειας ταυτόσημης με εκείνη του αιτούντος.

Αν ο αιτών την επανένωση είναι δικαιούχος καθεστώτος κατοίκου μακράς διάρκειας, τα κράτη μέλη χορηγούν στα μέλη της οικογένειας άδεια διαμονής περιορισμένης διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους, ανανεώσιμης, μέχρις ότου καλύψουν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από την οδηγία .../ΕΚ, για να αποκτήσουν με τη σειρά τους το καθεστώς κατοίκου μακράς διάρκειας.

Άρθρο 14

1. Τα μέλη της οικογένειας του αιτούντος την επανένωση έχουν δικαίωμα ταυτόσημο με το δικό του:

α) πρόσβασης στην εκπαίδευση·

β) πρόσβασης στην μισθωτή απασχόληση ή σε ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα·

γ) πρόσβασης στον επαγγελματικό προσανατολισμό, στην κατάρτιση, στην επαγγελματική τελειοποίηση και επανεκπαίδευση.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την πρόσβαση σε μισθωτή απασχόληση ή σε ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα των ανιόντων και των ενηλικίων τέκνων, που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 2.

Άρθρο 15

1. Το αργότερο μετά από πέντε έτη διαμονής και στο βαθμό που συνεχίζουν να υπάρχουν οι οικογενειακοί δεσμοί, ο/η σύζυγος ή ο μη συνδεόμενος με δεσμούς γάμου σύντροφος, και το τέκνο που έχει ενηλικιωθεί έχουν δικαίωμα αυτόνομης άδειας διαμονής, ανεξάρτητης από αυτήν του αιτούντος.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγήσουν αυτόνομη άδεια διαμονής στα ενήλικα τέκνα και στους ανιόντες, που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 2.

3. Σε περίπτωση χηρείας, διαζυγίου, χωρισμού ή, θανάτου ανιόντων ή κατιόντων, τα πρόσωπα που έχουν εισέλθει στο κράτος μέλος για λόγους οικογενειακής επανένωσης μπορούν να λάβουν ανεξάρτητη άδεια διαμονής. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις οι οποίες εξασφαλίζουν τη χορήγηση ανεξάρτητης άδειας διαμονής σε περίπτωση ιδιαίτερα δυσχερών καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Κυρώσεις και ένδικα μέσα

Άρθρο 16

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να απορρίψουν την αίτηση εισόδου και διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης, ή ενδεχομένως, να ανακαλέσουν ή να αρνηθούν να ανανεώσουν την άδεια διαμονής μέλους της οικογένειας, σε μια από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία·
- β) όταν ο αιτών την επανένωση και το(τα) μέλος(η) της οικογένειας του δεν διατηρούν ή δεν διατηρούν πλέον πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο·
- γ) όταν διαπιστώνεται ότι ο αιτών την επανένωση ή ο μη συνδεδεμένος με δεσμούς γάμου σύντροφός του έχει συνάψει γάμο ή διατηρεί σταθερή σχέση με κάποιο άλλο πρόσωπο.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να απορρίψουν την αίτηση εισόδου και διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης, να ανακαλέσουν ή να αρνηθούν να ανανεώσουν την άδεια διαμονής των μελών της οικογένειας, εφόσον θεμελιώνεται:

- α) ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα, ή ότι έγινε με άλλο τρόπο χρήση απάτης ή άλλων παράνομων μέσων,
- β) ότι ο γάμος, η σχέση ελεύθερης συμβίωσης ή η υιοθεσία συνάφθηκαν μόνο για να επιτραπεί στο σχετικό πρόσωπο να εισέλθει ή να διαμείνει σε κράτος μέλος.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλέσουν ή να αρνηθούν την ανανέωση της άδειας διαμονής μέλους της οικογένειας, εφόσον τίθεται τέλος στην διαμονή του αιτούντος την επανένωση και το μέλος της οικογένειας δεν δικαιούται ακόμα ανεξάρτητης άδειας διαμονής δυνάμει του άρθρου 15.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβαίνουν σε ειδικούς ελέγχους εφόσον υπάρχουν θεμελιωμένες υποψίες απάτης ή εικονικών γάμων, σχέσεων ελεύθερης συμβίωσης ή υιοθεσιών όπως ορίζονται στην παράγραφο 2. Ειδικοί έλεγχοι μπορούν επίσης να πραγματοποιούνται επ'ευκαιρία της ανανέωσης της άδειας διαμονής μελών της οικογένειας.

Άρθρο 17

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν δεόντως υπόψη το χαρακτήρα και τη σταθερότητα των οικογενειακών δεσμών του προσώπου και τη διάρκεια διαμονής του στο κράτος μέλος, καθώς και την ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών ή κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του, σε περίπτωση απόρριψης αίτησης, ανάκλησης ή μη ανανέωσης της άδειας διαμονής, καθώς και σε περίπτωση λήψης μέτρου απομάκρυνσης εις βάρος του αιτούντος ή των μελών της οικογένειάς του.

Άρθρο 18

Στις περιπτώσεις απόρριψης της αίτησης οικογενειακής επανένωσης, μη ανανέωσης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής ή θέσπισης μέτρου απομάκρυνσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο αιτών και/ή τα μέλη της οικογένειας έχουν πρόσβαση σε ένδικα μέσα.

Η διαδικασία σύμφωνα με την οποία ασκείται το δικαίωμα του πρώτου εδαφίου καθορίζεται από τα οικεία κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 19

Περιοδικά, και για πρώτη φορά το αργότερο δύο έτη μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 20, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη και προτείνει, ενδεχομένως, τις απαραίτητες τροποποιήσεις. Αυτές οι προτάσεις τροποποιήσεων αφορούν κατά προτεραιότητα τις διατάξεις των άρθρων 3, 4, 7, 8 και 13.

Άρθρο 20

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο μέχρι τις (31 Δεκεμβρίου 2003). Ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή άνευ αργοπορίας.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 21

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την (...) ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 22

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.